RØYSUM BARNEHAGE

Progresjonsplan Røysum barnehage

«Jeg skulle ønske at dagens barn lekte mer enn de gjør.

For den som leker som liten får en rikdom inni seg som man kan øse av hele livet.

Man bygger opp en varm, hyggelig verden inni seg.

En verden som gir styrke om livet blir vanskelig, et sted man kan ty til i motgang og sorg.»

Astrid Lindgren

RØYSUM BARNEHAGE

PROGRESJON

Progresjon betyr fremskritt. Det du ikke mestrer i dag, får du til i morgen eller neste år. Utvikling og progresjon i barnehagetiden har sammenheng med å tilegne seg kunnskap og å øve på og lære seg ferdigheter. I Røysum barnehage skal vi tilrettelegge for at barn møter forskjellige utfordringer ut ifra alder, interesser, ferdigheter og modning.

Fra rammeplanen: *«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke, -aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser, og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter»*

Vi påpeker at vi forstår progresjon som en prosess innenfor barnets naturlige utvikling, og at vi på ingen måte måler resultater. Synlig vekst og utvikling er fokuset vårt.

Hva er en progresjonsplan?

En progresjonsplan synliggjør de ulike utviklingsmålene vi ønsker at barna, innenfor hvert alderstrinn, skal strekke seg mot. Barna i de forskjellige alderstrinn har ulike behov og ferdigheter.

Progresjonsmålene er utarbeidet med bakgrunn i fagområdene i rammeplanen for barnehager.

Planen skal være enkel og oversiktlig, og en rettesnor for det daglige arbeidet i Røysum barnehage.

Vi har tatt utgangspunkt i hva vi gjør sammen med barna hos oss. Vi jobber også med utgangspunkt i nærområdet vårt, og hvilke muligheter det gir oss i å tilby barna opplevelser og aktiviteter her i dette fine kulturlandskapet. Vi tar også høyde for at vi er en barnehage som vektlegger det kristne budskapet gjennom året. Vi har også som utgangspunkt at vi legger stor vekt på lek og sosial kompetanse.

Progresjonsplanen her vi delt inn i tre hovedområder:

1. **Barns medvirkning**
    a. Handler om hvordan vi tilrettelegger for at barn skal få mulighet til å være med og påvirke i sin egen hverdag i barnehagen sett i lys av alder og modning
2. **Barns utvikling**
    a. Handler om hva vi jobber for at barn skal mestre/øve seg på å mestre innen områdene
3. **Rammeplanens fagområder**
    a. Presenterer hvordan barn møter fagområdene i forskjellig alder

Progresjonsplanen er delt opp i progresjonsmål for hver barnegruppe og tar utgangspunkt i rammeplanens fagområder.

Barns medvirkning

Fra rammeplanen: *«Barnehagen skal ivareta barnets rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet jf barnehageloven §1 og §3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art 12 nr 1. Barna skal få jevnlig mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barna skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen»*

Fra Barnekonvensjonen artikkel 12 1.: *«Partene skal garantere et barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, gis retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet»*

Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med alder og modning. Barn skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

RØYSUM BARNEHAGE

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal bidra til at barna:

Veslefrikk	Marihøna	Nøtteliten	Bukkene Bruse
Viser interesse for pekebøker, ser på bilder, gjenkjenne blant annet husdyr og lyder på disse.	Utvide bruk av enkle bøker med en historie. Bruke bøker ifht barns utvikling, ikke for avansert materiale	Kunne følge med på enkle fortellinger/bøker med mer tekst. Kunne fortelle egne historier	Kunne følge med på fortellinger uten bildestøtte. Fortelle om hva som har og skal skje. Øve på å følge med i fortsettelseshistorier
Kjenner igjen navnene på barna i sin gruppe, og de voksne	Lære forskjellige begreper, farger, telling, gjenkjenne former, se likheter ved hjelp av materiell til dette formålet. Bruke begreps materiell	Gjenkjenne navnet sitt/bokstaver i navnet sitt f.eks. bordkort. Kjenner noen fargenavn, lære enkle spill, lotto. Interesse for lekeskriving	I løpet av året: lære å skrive navnet sitt. Blyantgrep. Kunne skrive enkelte tall/bokstaver. Kunne noen overbegreper (frukt, dyr m.m.) Benevne dagligdagse ting
Benevne og sette ord på følelser. Kjenner kjente sanger med bevegelse, kan bli med å gjøre bevegelser, gjenkjenne kroppsdeler	Gjenkjenner og setter ord på følelser, begynnende empatisk forståelse.	Gjenkjenne og sette ord på egne og andres følelser, empati, trøste	Gjenkjenne ulike følelses-uttrykk hos seg selv og andre. Bruke språket til å sette ord på ulike følelser
Gjenkjenne kroppen og rim & regler ved bleieskift	Kjenner begreper knyttet til måltidet, kunne si ja takk, nei takk, kan jeg få, takk for maten.	Sitte stille i samling, måltid, følge med. Kjenne til dagligdagse begreper knyttet til f.eks. måltid/påkledning	Kunne forklare begreper og hva de brukes til. Kunne tøyse og tulle med språket; tulleord, rime
Gjenkjenne bilder av familien, bruke disse bevisst overfor barna	Lærer enkle sanger, med og uten bevegelse	Kunne gjengi enkle sanger med bevegelse, rim & regler	Kunne lengre sanger, rim & regler,, være med å dramatisere (juleevangeliet/eventyr)
Gjenkjenne og benevne pålegg når vi sitter ved bordet. Vi øver begreper ved måltidet	Kjenner begreper knyttet til påkledning	Ha en forståelig uttale, kroppsspråk. Vite hvor mange år man er, vise med fingre	Kunne fortelle hvor de bor, kjenne familien sin
Kjenne igjen navn på klær ved påkledning, forstå enkel instruks om f.eks å hente skoene sine. Bruke begreper ved påkledning	Lære å bruke språket aktivt i samhandling med andre	Lytte til andre og vente på tur. Forstå enkle beskjeder. Lære med veiledning, å bruke språket å løse konflikter med	Kunne ta imot kollektive beskjeder f.eks. nå skal vi vaske hender. Kunne turtaking i samtaler. Løse enkle konflikter med bruk av språket

RØYSUM BARNEHAGE

Hva er egentlig språk?

Det er mye barn skal lære med tanke på språk, det meste av vårt liv handler om å samhandle med andre mennesker, og språket vi bruker setter noen premisser for hvordan vi oppfattes av andre gjennom språket vi bruker. Vi går ikke inn på alle temaene rundt språk i denne planen, men vi kan konstatere at barn i barnehage skal lære seg å mestre mye innenfor språk, og at personalet må opptre som gode veiledere og språkmodeller i det daglige. Vi må også gjenkjenne barn som kan streve med språket, enten rent verbalt men også med pragmatisk bruk og produksjon og forståelse av språket vårt. Og vår nærmeste samarbeidspartner her er foreldrene. Det kan være flere ting å tenke på når et barn strever med språket, og å være nysgjerrige er en egenskap som vi må ha for å hjelpe barnet på best mulig måte, i nær forståelse og samarbeide med foresatte.

RØYSUM BARNEHAGE

Det viktigste som skjer i livet er å lære språk!

- Språk er viktig for å forstå seg selv
- Språk er viktig for å forstå verden
- Språk er viktig for å forstå hverandre
- Språk er viktig for å lære
- Språk er viktig for å tilegne seg kunnskap
- Språk er viktig for å tenke

Det er ingen andre stadier i livet hvor utviklingen av hjernen går fortere enn i alderen 1-5 år! Da legges grunnlaget for videre læring i livet.

RØYSUM BARNEHAGE

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal bidra til at barna:

Veslefrikk	Marihøna	Nøtteliten	Bukkene Bruse
Er aktive og deltar i måltidet, spiser selv, drikker av kopp, peker på de de vil ha	Er aktive og deltar i måltidet, øver på å smøre selv, holde kniven selv. Spør etter og sender mat. Lære om sunn/usunn mat.	Lære å sitte rolig, smøre brødskiva selv. Spørre etter og sende pålegg. Få erfaring med et fornuftig kosthold. Delta i borddekkinga og opprydding.	Sitter rolig og smører selv, benevner pålegg, ber om og sender til andre. Vite hva som er sunt/ikke sunt.
Lærer å gå, viser interesse for hørsel og synsinntrykk	Bruker kroppen allsidig både i utelek, ved turer og ved aktiviteter i festsalen. Grunnleggende bevegelser, hoppe, klatre, krype, rulle, krabbe.	Går i ulendt terreng, allsidige bevegelser, har grunnbevegelser inne. Kjennskap til egen kropp, ikke farlig å bli andpusten. Gå på ski	Går ubesværet i ulendt terreng, viser utholdenhet i grovmotoriske aktiviteter. Har øye-hånd-fot koordinasjon. Kjennskap til egen kropp. Gå på ski
Bruker pinsettgrep	Legge enkle puslespill, og små Nabbiperler	Begynne å klippe, bygge Lego, legge puslespill, perle med små perler	Klippe etter strek, blyantgrep, konstruksjonslek, puslespill, perle med små perler
Er med i lek, bevege seg etter rytme. Grunnleggende bevegelser: krype, hoppe, krabbe. Er aktiv både ute og inne.	Kan vaske hender før mat og etter dobesøk. Deltar i påkledning	Ballspill, kaste og ta imot ball. Kan kle på seg selv (m/veiledning). Håndvask etter do og før mat.	Lære om høyre/venstre. Rett rekkefølge i påkledning, klær etter vær. Håndvask etter do og før mat
Bruke festsalen for 2-åringene, løpe, kaste ball, samling med fokus på kroppslige bevegelser	Kan kle på seg mesteparten selv og får veiledning og hjelp.	Så å si selvstendig ved dobesøk. Sette grenser for egen kropp	Går på do selv, lære å tørke selv. Sette grenser for egen kropp
Øve på smøring for 2-åringene, tilby grønnsaker ved måltidet. Hvis vi ikke forstår hva barnet vil ha, la velge mellom to påleggstyper til man finner det rette.	Deltar i enkel matlaging, oppkutting av mat. Fra jord til bord. Erfaring med å smake forskjellige matvarer, utfordre på nye smaker.	Delta i baking, kutte grønnsaker, være med i sylting/safting. Smak og lukt, oppleve veien fra jord til bord	Delta i baking, kutte og skrelle grønnsaker, være med i sylting/safting. Smak og lukt, oppleve veien fra jord til bord
Lærer god hygiene, med håndvask	Turdager i skog, nærmiljø, toppturer. Være ute i allslags vær, tåle å bli sliten	Begynnende kunnskap om trafikkregler, f.eks. gå på siden av veien	Kunnskap om trafikkregler, gå på siden av veien, se seg for, lytte, se og høre før vegkryssing
Lærer å være ute i all slags vær		Få erfaring med enkel førstehjelp	Lære enkel førstehjelp, vite nr til brann, redning og politi

RØYSUM BARNEHAGE

Kunst, kultur, kreativitet

Barnehagen skal bidra til at barna:

Veslefrikk	Marihøna	Nøtteliten	Bukkene Bruse
Lærer enkle sanger med og uten bevegelse. Sanger knyttet opp mot høytider	Kjenner enkle sanger med og uten bevegelse. Kan de meste kjente sangene knyttet til høytider. Deltar når vi har samling	Delta og sitte rolig i samling. Kan sanger og enkle sangleker. Lære sanger knyttet til høytider	Delta og sitte rolig i samling. Deltar ved sang, sangleker og regellek. Kan flere vers av sanger knyttet til høytider
Kan kle seg ut med utkledningstøy, begynnende rollelek	Kler seg ut med utkledningstøy, rollelek, leker ut opplevelser	Mer avansert rollelek, gå inn og ut av roller, enkel dramatisering i lek. Enkel historiefortelling, vitser	Dramatisere og leke rollelek m/tildeling og planlegging av roller. Kunne fortelle en historie/eventyr
Fingermaling, modellere, sansestimulerende aktiviteter, bruke forskjellige materialer og trykk. Bruke malerpensler, fargeblyanter	Utforsker ulike formingsteknikker, malerkost, fargeblyanter, ulike materialer f.eks potettrykk, modelleire med mer. Kan noen farger. Barns medvirkning i prosessen. Samler materialer fra turer i skogen. Tegner en hodefoting	Kunne tegne en hodefoting, enkel fargelegging innenfor streken, eksperimentering med farger, blande farger. Prøve forskjellige kreative uttrykk innen maling, fingermaling, bruke naturmaterialer i forming	Mer avansert tegning, fargelegger innafor streken, klippe etter en strek. Eksperimentering med farger, blande farger. Prøve forskjellige kreative uttrykk innen maling, fingermaling, bruke naturmaterialer til forming
Musikk med enkle instrumenter i samlingsstund	Prøve seg med spikkekniv på turdager	Bli kjent med å spikke med kniv, bruke hammer og sag	Er kjent med bruk av spikkekniv, hammer og sag
Enkle puslespill, perlebrett med store perler	Klarer enkle puslespill tilpasset alder	Legger puslespill med flere brikker tilpasset alder	Legger puslespill med mange brikker tilpasset alder
Får enklere markeringer, f.eks 17.mai. Se det norske flagget og synge sanger, få smakserfaring med tradisjonell 17.mai mat (pølse og is)	Kjenner til enkle eventyr, markering av 17.mai, fargelegge flagget, fargene	17.mai, fargelegge flagget, vite fargene i flagget. Tur til museet, se på gamle hus, kulturstien og Pilegrimsleden på Tingelstadhøgda	17.mai, vite hvorfor vi feirer dagen, hvilke farger i flagget. Tur til museet, Mariakirken, Pilegrimsleden og kulturstien
Bli kjent med enkle eventyr	Kjenner til enkle musikkinstrumenter	Klappe rytme, bruke ulike instrumenter. Kjenne til sagnet om Sølve som bodde i Sølvsberget	Skape egne musikalske uttrykk gjennom dans, sang, dramatisering. Lokale sagn f,eks om Sølve som bodde i Sølvsberget
Med fokus på lek, delta på egne premisser og få hjelp til å komme inn i lek	Med fokus på lek, få hjelp og veiledning til å delta i rollelek		

RØYSUM BARNEHAGE

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at barna:

Veslefrikk	Marihøna	Nøtteliten	Bukkene Bruse
Blir kjent i nærmiljøet rundt barnehagen, hytta i hagen, gapahuk nede ved Røysum. Små turer i nærheten av barnehagen	Deltar på turer i nærmiljøet: Trollskogen, gapahuken nede ved Røysum, hytta i hagen. Årstidene, undre seg over naturen og det som skjer.	Lære om de ulike årstidene, hva de heter og kjennetegn. Lære om navn på dyr, fugler, trær og blomster Følge med på årstidsvariasjonene	Lære om de ulike årstidene, hva de heter og kjennetegn. Lære om navn på dyr, fugler, trær og blomster
Være med å finne ting i naturen, undre seg sammen over blomster, pinner og annet vi finner på turen vår	Begynnende kjennskap til giftige bær og planter, sopp. Være med å oppdage spor og sportegn i naturen. Vise hensyn mot alt liv i naturen. Være med å ta vare på og rydde opp i forsøpling	Begynnende kjennskap til giftige bær, planter og sopp. Begynnende kjennskap til spor og sportegn fra f.eks. rådyr, elg, hare. Ta hensyn til livet i naturen, småkryp er også liv, forsøpling er med på å ødelegge for dyr	Kjennskap til giftige planter, bær og sopp. Kjenne igjen noen spor/sportegn fra kjente dyr i skogen. Ta hensyn til livet i naturen, småkryp er også liv, forsøpling er med på å ødelegge for dyr.
Få erfaring med årstidene	Lære om respekt for åpen ild, lære å passe seg	Lære respekt for åpen ild på bål. Lære å ikke kaste søppel i naturen. Vi plukker søppel vi finner på vei til Trollskogen.	Vet å respektere åpen ild på bål. Vite at det ikke skal kastes søppel i naturen. Delta i søppelplukking langs veien til Trollskogen. Lære om kildesortering
Være med å putte frø i jorda, se det spirer	Være med å så frø. Se at det spirer og gror. Få en forståelse for at mye av maten vi spiser kommer fra jorda. Være med å høste fra naturen, bær, frukt	Få erfaring med å høste fra naturen, bær, epler, poteter med mer. Erfaring med å plante og så frø. Digital erfaring med bruk av fotoapparat, ta bilder, sjekke i faktabøker og Google	Være med å høste fra naturen, grønnsaker, frukt og bær. Vite at vi kan plante og så frø og at det vokser opp. Være med å ta bilder fra naturen, bruke faktabøker og Google som oppslagsverk sammen med voksen
Få erfaring med forskjellig værtyper, og kjenne varmen i kroppen når man kan gå inn når det er ruskevær.	Få en forståelse for dette med klær etter vær, hva man må gjøre om man fryser.	Kjennskap til og lære om klær etter vær, og at man må røre på seg dersom man er kald	Få kjennskap til økosystem på en enkel måte. F.eks. hvorfor trærne mister blader om høsten. Inneha kunnskap om klær etter vær

RØYSUM BARNEHAGE

Antall, rom og form

Barnehagen skal bidra til at barna:

Veslefrikk	Marihøna	Nøtteliten	Bukkene Bruse
Lekpreget tilnærming til de vanligste formene: sirkel, trekant, firkant, stjerne. Puttebokser, puslespill med knotter, øve på å sortere leker når vi rydder.	Få erfaring med rom og retning f.eks. hinderløype, lek i festsalen med forskjellige grovmotoriske aktiviteter. Bruker plasseringsord (over, under, bak, gjennom) beskrive leker (hard, myk, rød)	Få erfaring med rom og retning f.eks. hinderløype, lek i festsalen med forskjellige grovmotoriske aktiviteter. Bruker plasseringsord (over, under, bak, gjennom) beskrive leker (hard, myk, rød)	Kunne sette ord på rom og retning. Bruke ord om forholdet mellom størrelse og vekt. Hva er lettest/tyngst av en ballong og en stein
Begynnende forståelse for liten og stor.	Begynnende peke-telling, vise med finger antall år	Begynnende peke-telling, vise med finger antall år	Bruke resonnement i f.eks. påkledning hva skal først på.
	Tegne mønster, fantasimønster, se på likheter og forskjeller, sortere it ifra det	Lage ulike mønstre, tegne mandalas, perle med mønster. Sortere gjenstander etter størrelse, farger	Kan gjenfortelle hva som skjedde i går, eller hva som skal skje i morgen. Ha kunnskap om kroppen, og kan tegne et menneske. Kopiere enkle figurer (hermetegne)
Bli kjent med dagsrytmen i barnehagen. Veksling mellom aktiv lek, hvile og ro	Se på ulike former, farger, bli kjent med begrepene	Leke med former, lære navnene. Se etter former i rommet, undre seg over forskjellige former, antall kanter osv	Kan navn på former, telle kanter, gjenkjenne. Sortere i kategorier: form, farge. Bruke terning og telle øyne. Spill med tall og telling. Gjenkjenne tall, peketelle, telleramsen
Borte titt-tei lek, gryende tur-taking	Øve på turtaking når hensiktsmessig. Bruke enkle spill, lotto/lydlotto visuelt og auditivt minne	Øve på turtaking i spill, bruke terning og telle øyne. Kunne hente gjenstander som trengs til en aktivitet	Gryende forståelse av klokka. Være med å måle, telle i matlaging. Bruke målebånd, måle gjenstander, lengder, høyde
Bli kjent med begrepene inne i og utenfor, tung	Eventyr om tall og telling, enkle ellinger	Eventyr om tall, telling, telleregler, enkle ellinger, delta i regellek	Konstruksjonslek, eventyr om tall og telling, mer avanserte ellinger
Delta på baking, kjenne, dele opp emner, lukte og smake	Bruke begreper om kort, lang osv. Begreper knyttet til matlaging og baking. Telleramsen	Begreper som omhandler kort, lang, bred, smal, liten, stor med fl. Telle gjenstander, lære telleramsen så langt de klarer	Begreper som omhandler kort, lang, bred, smal, liten, stor med fl. Telle gjenstander, lære telleramsen så langt de klarer

RØYSUM BARNEHAGE

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal bidra til at barna:

Veslefrikk	Marihøna	Nøtteliten	Bukkene Bruse
Å omgås hverandre i et fellesskap med lek, glede og humor	Få en begynnende forståelser for det å være i et fellesskap med lek, glede å humor	Mer målrettet dette med å omgås i et fellesskap med lek, glede og humor	Klare å omgås i et fellesskap med fokus på lek, glede og humor
En gryende forståelse for at vi er forskjellige og være greie med hverandre i nærhet med voksne. Kose bra igjen, vise empati, trøste	En forståelse for at vi er forskjellige, og at vi skal være greie med hverandre. Vise gryende empati og forståelse for andre. Være med å gi trøst hvis man ser at noen er lei seg.	Få en større forståelse av at vi er forskjellige, at vi skal være greie med hverandre, ikke ok å stenge noen ute fra leken. Vise begynnende empati og trøste hvis man ser noen er lei seg.	Forstå at vi er forskjellige, inkludere hverandre og vise empati og trøst. Vise hensyn overfor de som er mindre
Oppleve høytider, smaker og lukter. Enkel fremstilling av juleevangeliet	Få en forståelse for høytidene våre ved hjelp av enkle fremstillinger og bildestøtte	Få kunnskap om høytidene våre med enkle fortellinger og bildestøtte. Være med på julegudstjeneste	Forstå juleevangeliet og fremføre dette i julegudstjenesten. Få kunnskap om andre høytider gjennom året.
Kjenne og sette ord på følelser med hjelp av en voksen	Få hjelp til å sette ord på følelser, gode og vonde følelser	Få hjelp til å sette ord på følelser, gode og vonde følelser. Gi uttrykk for hva man føler inni seg. Mestre sosialt fellesskap	Vise mer impulskontroll og få hjelp til å sortere og sette ord på følelser. Gi uttrykk for hva man føler. Mestre sosialt fellesskap
Være med barna i samtaler om alt mulig rart	Undre seg sammen med en voksen om alle slags mulige spørsmål	Undre seg sammen med andre om alle slags mulige spørsmål mellom himmel og jord	Stille spørsmål og undre seg sammen rundt de store spørsmålene
Likeverd og respekt mellom mennesker blir kommunisert med hjelp av en voksen. Føle at de kan være med å bestemme	Få en forståelse av likeverd og respekt mellom mennesker. Kjenne at de har en medbestemmelse i barnehagen.	Få en forståelse av likeverd og respekt. Vi er alle like mye verd. Være med å bestemme over egen hverdag i barnehagen	Forstå at vi er alle likeverdige og skal vise respekt for hverandre. Ha innflytelse over egen hverdag i barnehagen.. Enkel kunnskap om menneskerettighetene.

RØYSUM BARNEHAGE

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barna:

Veslefrikk	Marihøna	Nøtteliten	Bukkene Bruse
Ha egne fester i barnehagen i forbindelse med høytider og andre merkedager	Deltar på fester på Røysumtunet, erfaring med mennesker med ulike handikap	Deltar på fester på Røysumtunet, erfaring med mennesker med ulike handikap	Deltar på fester på Røysumtunet, erfaring med mennesker med ulike handikap
Barns medvirkning i egen hverdag, enkle valg, pålegg på maten. Være ute eller inne. Velge lesebok Kan delta i å dekke på bordet og rydde vekk	Barna skal medvirke i egen hverdag, får velge selv ifht alder. Delta i pådekking og rydding ved måltidet, evt andre enkle gjøremål.	Vet hvor de bor og hvor mange og hvem som er i familien. Møte likheter og ulikheter i samfunnet, erfare at vi er alle en del av samfunnet. Ulike familiekonstellasjoner	Vet hvor de bor og hvor mange og hvem som er i familien. Vite hvor de skal begynne på skole. Møte likheter og ulikheter i samfunnet, erfare at «jeg» en del av samfunnet. Ulike familiekonstellasjoner
Samenes nasjonaldag markeres med smak, lukt og farger	Er med på markering av samenes nasjonaldag ifht alder	Delta på turer i nærmiljøet, kan veien og fortelle hvor f.eks. Trollskogen er. Besøke biblioteket og være på bussturer	Delta på turer i nærmiljøet, kan veien og fortelle hvor f.eks. Trollskogen er. Besøke biblioteket og være på bussturer
Ikke forskjell på jente og gutteleker, barna leker med det de selv velger Meg selv i forhold til andre. Vite hvem som er familien sin	Får forståelse på forskjellen mellom jenter og gutter. Meg selv i forhold til andre, vite hva mamma/pappa, søsken heter.	Gå Pilegrimsleden, besøke museet, Mariakirken. Begynnende kunnskap om lokalsamfunnet.	Gå Pilegrimsleden, besøke museet og Mariakirken. Lære om lokalsamfunnet også fra gamle dager.
Andre kulturer: smak og sanseinntrykk samenes nasjonaldag, farger i flagget Få være med å smake og bake	Få kjennskap til samene, deres nasjonaldag, og samedrakt. Delta i Lucia-opptog rundt på Røysumtunet	Få kjennskap til samene, deres nasjonaldag, og samedrakt. Delta i Lucia-opptog rundt på Røysumtunet	Få kjennskap til samene, deres nasjonaldag, mat og samedrakt. Delta i Lucia-opptog rundt på Røysumtunet
Enkel 17.mai markering i barnehagen. Være med å gå i tog, grøtfest o barnehagen	17.mai feiring på tunet. Julegudstjeneste i kapellet. Grøtfest, påskefest og sommerfest med resten av Røysumtunet	17.mai feiring på tunet. Julegudstjeneste i kapellet. Grøtfest, påskefest og sommerfest med resten av Røysumtunet	17.mai feiring på tunet. Julegudstjeneste i kapellet. Grøtfest, påskefest og sommerfest med resten av Røysumtunet